

IV

ВЪТРЕШНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА ФЕРДИНАНДА

След падането на Стамболова и признаването на Фердинанда, главните усилия на последния се насочват във вътрешното управление на държавата. Неговата цел сега е да съсредоточи повече власт в ръцете си, за да може да стане главният фактор в политическия и държавен живот на България. Това му бе нужно, защото сега трябваше да се започне малко по-малко реализирането на неговите големи лични и династически планове, които ще изпъкнат с голяма сила при по-нататъшното развитие на събитията. Той не искаше и не можеше да се задоволи с ролята, която едно конституционно-парламентарно управление отрежда на държавния глава — роля тъй сполучливо изразена в знаменитата фраза на Тиера още през 1829 г. и нееднократно повтаряна и напомнявана от самия него през царуването във Франция на Луи Филипа, дядото на Фердинанда: „Царят царува, но не управлява“. Фердинанд не искаше само да царува, но и да управлява и да управлява самовластно, произволно, абсолютно.

Но за да постигне това, той не тръгна по стъпките на наивния Батемберг. Не че Фердинанд имаше по-друго отношение към конституцията, отколкото Батемберг. Но, вземайки пример от близкото минало, надарен с голяма хитрина и лукавство, той не извърши непростимите грешки на своя предшественик — Батемберга. Той не се обяви открито против ограничаващата правата му конституция; той не